

УДК 808.1

DOI 10.31654/2520-69-66-2022-21f-107-102-112

Ковтун Н. А.аспірантка факультету філології, історії та політико-юридичних наук,
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Особливості вжитку термінів англomовного походження до жанру фільмів жаків

У статті здійснено огляд синонімічного зв'язку між україномовним терміном «фільм жаків» та кінематографічними термінами англomовного походження. Предметами для дослідження слугували найуживаніші щодо жанру фільмів жаків в середовищі кіноглядачів та кінокритиків слова-терміни: слешер, зомбі-фільм, саспенс, скрімер; рідше використовувані – гор, сплеттер, сплетстік та деякі інші. Слова для означення субжанрів (піджанрів) по суті є гіпонімами до основного поняття «фільм жаків», тобто такими, де видові поняття підпорядковуються родовому. Такі лексико-семантичні зв'язки називаються гіперо-гіпонімічними. Ресурсами для пошуку матеріалів автором було обрано «Кінематографічний словник» В. Миславського, кіноплатформи, фільми українського дубляжу, контекстну термінологію сайтів, глядацькі рецензії. Ураховуючи те, що означений словник було видано у 2007 році, то дослідження термінології, наведеної не лише в книзі, а й серед сучасних платформ та рецензій, дозволяє виявити нові тенденції останніх п'ятнадцяти років. Проведені автором статті дослідження «Кінематографічного словника» дозволили зробити висновок про відсутність на той час суто українських відповідників до англomовної термінології, натомість аналіз пізнішого україномовного дубляжу фільмів, контексту сайтів та рецензій показує, що попри стійкість в уживанні доволі тривалого часу англіцизмів, з'являються вже й україномовні терміни. Зокрема, стає поширеним уживання терміну «мрець» замість «зомбі» (досліджено на матеріалах сайтів HDrezka, Netflix, Megogo). У публікації висувається припущення, що в сучасних реаліях української культури використання україномовних відповідників, зокрема у соціальних мережах, може мати вірусний формат, що дозволить новому слову-заміннику закріпитися в мові. У роботі йдеться про цінність розвитку термінологічного арсеналу, важливості підтримки мови шляхом заохочення та створення цікавості серед молоді особливо. Автор робить припущення, що, імовірно, було б доцільним уведення та поширення наступних україномовних відповідників: слешер-різанина; скрімер-лякалка, зик, скрик; сплеттер-чвирк, а також пропонується термін «мо-торош» як синонімічний до терміну «фільм жаків». У статті висловлено думку, що особливе значення має і створення умов для просування українського продукту, а не лише обмеження функціонування запозичених слів.

Отримані в публікації результати та висновки дають необхідне термінологічне підґрунтя для подальшого дослідження проблематики саспенсу в кіномистецтві.

Ключові слова: фільм жахів, хорор, хоррор, горор, гор, слешер, сплеттер, сплетстік, зомбі-фільм, саспенс, скример

Постановка наукової проблеми та її актуальність. Семантика терміну «фільм жахів» включає досить широкий спектр понять, які співвідносяться з ним. Утім, спостерігається фактична відсутність термінів україномовного походження на позначення відповідників до багатьох англійських кінотермінів даного термінологічного поля. Тож у контексті наукових україномовних досліджень виникає проблема правопису кальки великої кількості слів, зокрема графічного оформлення поняття «horror», і потреба їх уточнень, адже єдиноприйнятого варіанту досі нема. Неповне опрацювання даної теми та певні прогалини, які все ще існують у даному науковому аспекті, обумовлюють відкритість та нагальність проблеми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на значний корпус авторитетних досліджень в галузі кінотермінології, це питання все ж продовжує залишатись актуальним. Кіно постійно розвивається, а тому результати діяльності кіномитців потребують свого теоретичного осмислення та уточнення термінологічного кола. Значна кількість термінології в українську мову потрапляє з англійської. Зокрема, О. Зосімова, досліджуючи особливості перекладу англійської кінотермінології українською мовою, зауважує, що стрімкий розвиток індустрії є однією з причин появи великої кількості неологізмів шляхом калькування, транскрибування [1]. Н. Грінченко торкається питання перекладу назв англійських фільмів з культурно-специфічними компонентами, хоча не розглядає особливості перекладу жанрових термінів [2]. І. Василяко здійснює аналіз структури термінів – словосполучень в сучасній українській термінології кіномистецтва [3]. До проблеми термінології в сфері кіномистецтва звертаються у своїх роботах також Т. Демчук, Є. Божко, Ю. Плетенецька, О. Ісаєнко, Н. Углева, Л. Прокопенко, С. Зозуля та інші.

Постановка завдання. Метою наукової роботи є аналіз функціонування та співвідношення в полі української культури англіцизмів та українських слів, дослідження їх синонімічних зв'язків. Для реалізації мети маємо виконати наступні завдання: 1) виявити особливості функціонування відповідних англіцизмів в українському культурному просторі; 2) дослідити наявність україномовних синонімів до

термінів англомовного походження, 3) проаналізувати співвідношення, конкурентність термінів англомовного походження та їх україномовних відповідників, а також визначити тенденції у цій мовній сфері.

Формулювання основних результатів власного дослідження.

Фільми жахів – це художні фільми, сюжет яких можна охарактеризувати як такий, що навіює страх, лякає, страшить, за рахунок створення та дії саспенсу. Така атмосфера досягається шляхом застосування цілої системи прийомів, аудіальних та візуальних складових. Звертаючись до безпосереднього значення терміну «фільм жахів» (*англ. horror film*), В. Миславський, укладач найбільш відомого на сьогодні україномовного кінословника, зазначає, що жанр є багатовекторним і має не один напрям, а також довгий шлях розвитку. Так, фільм жахів є одним із найперших жанрів кіно. Автор словника зауважує, що «елементи фантазмагорії та кошмару з'явилися вже на початку ХХ століття у фільмах Ж. Мельєса. Розквіт жанру відбувся в Німеччині» [4, с. 201]. Історично жанр «фільм жахів» пройшов і продовжує чималий шлях, піддаючись віянням багатьох зовнішніх тенденцій. Цей жанр увібрав естетику німецького експресіонізму, витримав ряд заборон, адаптував низку сюжетів фольклору та літературних творів, витримував довгий час клеймо «нижчого жанру», удосконалився завдяки розвитку гриму та спецефектів, створив та канонізував монстрів, розширився завдяки появі нових субжанрів (піджанрів), відобразив особливості національного колориту. У нас час цей жанр суттєво модернізується завдяки новим цифровим технологіям. Класикою фільмів жахів є ряд відомих кінокартин, таких як «Носферату. Симфонія жаху» (1922) Ф. Мурнау, «Андалузський пес» (1928) Л. Бунюеля, «М» (1931) Ф. Ланга, «Психо» (1960) А. Хічкока, «Дитина Розмарі» (1968) Р. Поланського, «Техаська різанина бензопилою» Т. Хупера (1974) «Сяйво» (1980) С. Кубріка, «Від заходу до світанку» (1996) К. Тарантіно, «Світанок мерців» (2004) З. Снайдера та багато інших. Серед нових кінокартин на місце в цьому ряду, вочевидь, будуть претендувати «Бабадук» (2014) Д. Кент, «Відьма» (2015) та «Маяк» (2019) Р. Егґерса, «Рейнкарнація» (2018) та «Сонцестояння» (2019) А. Астера.

Жанр фільмів жахів поступово розвивався і в українському кіномистецтві. Він увійшов до кінематографічного надбання України насамперед шляхом запозичень та синтезу сюжетів із фольклорних джерел. Найбільш вдалим прикладом жанру є кінокартина 1967-го року «Вій» режисерів К. Єршова і Г. Кропачова (рейтинг IMDb 7,2 з 10). З робіт, створених уже в ХХІ столітті, заслуговують на згадку: «Бра-

ма» режисера В. Тихого (2017, рейтинг IMDb 6,8 з 10), «Лиса гора» режисера Р. Перфільєва (2018, рейтинг IMDb 5,6 з 10), «Сторонній» режисера Д. Томашпольського (2019, рейтинг IMDb 6,2 з 10) та інші.

Маємо зазначити, що є певна проблема у створенні україномовної кальки з англomовного терміну «horror». У наукових публікаціях використовуються такі граматичні форми написання, як «хорор», «горор», «хоррор». Аналіз наукових статей останніх п'яти років констатує приблизно однакову кількість уживання усіх можливих варіантів англійського «horror»: О. Божко «Концептуалізація атмосфери саспенс жанру **хоррор**» (2017), О. Шнерх «Лінгвальні засоби актуалізації концепта fear у творах жанру хоррор» (2018), Г. Чміль «До питання **хоррор** як жанру сучасного екранного простору» (2019), О. Вовк «Трансформація засобів вираження емоційності та емотивності у творах жанру **горор**: лінгвосеміотичний аспект» (2018), А. Манько «Елементи **горору** в художній прозі та мемуарних творах Івана Низового» (2019), О. Божко «Напружено-марковані контексти в художніх творах жанру **хорор**» (2017), А. Швець «Репрезентація дитячих образів у фільмах жанру **хорор** у контексті деконструкції відносин дорослої і дитячої культур» (2019). Тобто, аналіз цих та інших статей надає підстави стверджувати, що у науковців при створенні кальки з англomовного терміну виникають певні проблеми у застосуванні одинарної/подвійної (p) та початкової літер (r/x). У термінологічному полі наукових публікацій для означення українського терміну «фільм жахів» співіснують аж три варіанти написання терміну «horror». Така ситуація дозволяє окреслити проблему як дискусійну. Різноманітність варіантів написання слововживань говорить про недостатність наукових досліджень на предмет особливостей вживання тієї чи іншої літери. Навіть словники досі не дали одноголосної відповіді. Тому тема наразі залишається відкритою та науково потенційною для майбутніх аналізів.

На нашу думку, можна піти наступним шляхом пошуку одноманітного написання терміну. Звісно, в українській мові звук (h) переважно передається літерою (г). Однак, якщо ми звернемося до інших слов'янських мов, то можна буде прослідкувати наступну мовну ситуацію. Сербською мовою «horror» буде «хорор», чеською – «horog», польською – «horror», болгарською – «хорър», хорватською «horog», білоруською – «хорар», російською – «хоррор». Стан граматичного написання терміну в різних мовах надає нам право припустити, що для досягнення певної одноманітності та мовної «солідарності», можна було б залишити початкову (x). Вірогідно,

такий спосіб буде одним з раціональних варіантів вирішення проблеми граматичного оформлення кальки. Що стосується частотності уживання одинарної та подвійної (р), то видимої одноманітності в слов'янських мовах не спостерігається. Цей факт спонукає до логічного наслідування оригінальної англомовної форми терміну, тобто з подвійною літерою «р». Тому, відповідно до вищесказаного, схилиємося до думки, що вірним україномовним варіантом кальки була б граматична форма «хоррор».

Розширює лексико – семантичну проблему і наявність співвідносних синонімів англомовного походження на позначення піджанрів (splatter, splatstick, slasher). Серед вибудованих лексико-семантичних зв'язків очевидним є гіперо-гіпонімічні відношення, де видове позначення (піджанри) підпорядковується родовому (жанр). Л. Треско відмічає, що фільм жахів є гіперонімом, а відповідно його гіпонімами є: англ. «ghost story» – укр. «фільм про привидів», англ. «slasher» – укр. «фільм жахів, заснований на серійних вбивствах» та англ. «monster story» – укр. «фільм про монстрів, мутантів, потвор» [5, с. 64].

Вузкий напрям фільмів жахів під назвою «gore», що у перекладі означає «густо пролита кров», також не має прямого відповідника в українській мові. В. Миславський у «Кінословнику» номінував «gore» як напрям фільмів жахів «запекла кров». Ця категорія включає піджанри «splatter» (у перекладі «бризки», особливістю є безглуздість сюжету та демонстрація фізичного знищення тіла) та «splatstick» («фізіологічна» хорор комедія, у якій головною специфікою є сцени комічного позбуття тілом його частин). Прикладами сплеттерів є фільми «Світанок мерців» (1978) Дж. Ромеро, «Токійська поліція крові» (2008) Й. Нісімури, «Операція «Мертвий сніг» (2009) Т. Вірколи. А прикладами сплестіків є такі фільми, як: «Зловісні мерці» (1981) С. Реймі, «Жива мертвечина» (1992) П. Джексона.

Оскільки повноцінного україномовного еквівалента цим словам поки що не створено, то користувачі переважно послуговуються англіцизмами. Такі обставини спонукають до пошуку україномовних конкурентних слів-відповідників. Імовірно, було б вдалим найменування піджанру «сплеттер» українським словом «чвирк», яке фіксує процес бризкання та просочення крізь що-небудь під тиском чи ударами, крові зокрема [6]. Такий термін дуже точно міг би відповідати кривавим натуралістичним сценам. Щодо піджанру «сплестік», то доречним відповідником була б назва «комічні криваві жахи», адже

у прямому перекладі поняття фіксує поліжанровість, поєднання фарсу (легкої комедії) із сплеттером.

Популярним субжанром хоррору є слешер (slasher). Термін походить від англійського «slash» – рубати, різати, вдарити з плеча (ріжучим/колючим предметом) [4]. Відомими кінострічками цього піджанру є «Техаська різанина бензопилою» (2003) М. Ніспела, «Поворот не туди» (2003) Р. Шмідта, римейк «Кошмар на вулиці в'язів» (2010) С. Байера тощо. Утім, слово «слешер» іноді в розмовному контексті вживається як загальне поняття для означення будь-якого фільму жахів про криваве вбивство. Хоча кіноаналітики все ж притримуються встановленого набору характеристик, які відрізняють слешер від інших піджанрів фільмів жахів. Поширений відповідник англіцизму в українській мові навряд чи можна знайти, проте серед кіноманів зустрічається варіант «різанина», що загалом є прямим перекладом слова з англійської.

Аналогічна лексико-семантична ситуація виникла і з найулюбленішим серед молоді піджанром хорору-зомбі-фільмом (англ. zombie movie). Прикладами кінокартин є «Зловісні мерці» (1981) С. Реймі, «Зомбі на ймення Шон» (2004) Е. Райта, «Земля мертвих» (2005) Дж. Ромеро, «Вітаємо у Зомбіленді» (2009) Р. Флейшера. Як зрозуміло з назви піджанру, сюжет таких фільмів вибудовується за участю оживших мерців. На теренах України такі стрічки зазвичай називають фільмами про зомбі, хоча саме поняття «зомбі» є запозиченням і має українські відповідники, наприклад, живий (ходячий) мрець. Аналіз україномовного дубляжу фільмів та термінології кіносайтів (HDrezka, Netflix, Megogo) дозволяє зробити висновки, що на кіносайтах та кіноплатформах нема різкої різниці у кількості застосувань таких синонімічних найменувань, як «зомбі» і «мрець». Це говорить або про можливість синонімічного співіснування слів, або про довготривалу конкуренцію, що в подальшому вирішиться на користь одного з них.

Усі субжанри хоррору базуються на використанні такого прийому як саспенс (англ. suspense – неспокій). Це ще одна варта уваги ситуація з уживанням англомовного слова. Саспенс – це система прийомів нагнітання за допомогою різних інструментів, зокрема музики, руху камери, кольорів тощо. Науково усталений у світовому масштабі термін закріпився і в українській мові, а тому рідше застосовуються переклади на кшталт «прийом тривоги» чи «напруження». У фільмах жахів епізоди з саспенсом нерідко закінчуються скримером (англ. scream – крик). Тобто саспенс у таких випадках

передбачає несподівану страшну сцену, яка мусить викликати у глядача фінальне скрикування. Англіцизм «скример» доволі надійно вкорінився в лексиці українських глядачів фільмів жахів, і вони зазвичай послуговуються ним. На нашу думку, за цією ж аналогією в українській мові можна віднайти та використовувати разом із «скримером» слова на зразок «лякалка», «скрик» чи «зик». Проблема лише в набутті таким відповідником популярності.

Нові слова зазвичай сьогодні з'являються під віянням розвитку інформаційного простору, процесів глобалізації та активно розповсюджуються соцмережами. Якщо слово «завіруситься», тобто охопить велику зацікавлену аудиторію, то його функціонування може кардинально змінитися. Яскравими прикладами є деякі українські відповідники, які посунули англіцизми в україномовному середовищі соцмережі Twitter завдяки активним користувачам. Такі слова, як лайк (like – відмітка, що вміст сподобався), тред (tread – ряд дописів), контент (content – вміст допису), нюдс (nudes – фото оголеного тіла) отримали відповідні замітники: вподобайка чи усміхайлик, нитка, вміст, хтивка. Як бачимо, деякі з них є прямим перекладом, а деякі – новотворами. Так само може бути і з кінотермінологією, якщо зацікавлення у створенні україномовних відповідників виявить достатня кількість користувачів соцмереж.

Коли в мові з шаленою швидкістю з'являються нові слова, то лише питанням часу є виникнення конкурентної ситуації на користь одного із слів, запозиченого чи власне українського. Як зазначає дослідниця О. Синчак: «якщо мова функціонує в просторі, вона має свої словотвірні ресурси, до того ж досить багаті. Але проблема не в їх нестачі, а в ставленні людей до самих мовних ресурсів і в рівні мовної свідомості» [7]. Науковиця зауважує, що в чеській мові дуже багато своїх відповідників, подібну картину бачимо і в польській мові, в українській же, на жаль, простежуємо протилежне. Мусимо визнати, що і в сфері кінотермінології все ж присутній вплив іноземних мов. Існує різноманіття запозичених слів підкреслює інтенсивність мовних впливів. О. Синчак додає, що ми маємо настільки багатий лексичний арсенал, що безсумнівно зможемо обійтися без надлишкової уваги до запозичень [7]. До вищевказаного можна додати, що український лексичний «продукт» безсумнівно на часі має дуже сприятливі умови, адже тенденція до культурної самоідентифікації стає додатковим стимулом до творчої діяльності, до створення нових потрібних слів, циркуляції їх у мовному середовищі та безпосередньо наповнення лексики.

Наразі лексичний простір, пов'язаний з поняттям «фільм жахів», окрім великої кількості якісних англіцизмів, так само вміщує і ряд україномовних синонімів. Прикладом слугують наступні поняття – фільм страхіть, фільм страхів, жахастик, фільм жахіть тощо. Мовні варіації гуртуються навколо основної вагової цілі даного жанру – налякати. Б. Антоненко-Давидович акцентує увагу на тому, що слово «жах» тлумачиться в українській мові як «надзвичайний страх» і його доцільніше використовувати в однині, а «страх» чи «страхіття» можуть бути використані і в множині, особливо зважаючи на те, що «страхіття» це «чудовисько або потвора, яка наганяє страх на людей» [8]. Утім, такі варіанти можна почути вкрай рідко, вони майже не побувають серед кіноспільноти та глядачів.

На розмовному рівні іноді використовуюється слово «жахастик», яке скоріш за все є калькою з російського «ужастик», про що свідчить однаковий подібний спосіб творення і додавання суфікса «аст». На думку автора статті, існуюче в мові українське слово «моторош», яке тлумачиться як «відчуття страху, жаху» [6], є перспективним для позначення «фільму жахів». Цікаво, що існуюче схоже слово в білоруській мові «мóташны» означає нудотний і навіть думку про їх взаємозалежність, адже такі фізіологічні реакції організму, як нудота чи запаморочення, є нічим іншим, як одними із найхарактерніших ознак страху. Припускаємо, що поняття цілком підходить для означення «фільмів жахів», тому, імовірно, вигідним буде його актуалізація та введення до кінематографічного обігу. Існування такого доречного та суто українського поняття дозволило б уникнути проблем графічного написання кальки у співіснуючих трьох варіаціях – «хорор», «хоррор» і «горор».

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, у статті було проаналізовано функціонування кінематографічних термінів англійського та україномовного походження. Досліджено, що термін «фільм жахів» включає цілий ряд співвідносних до нього слів-термінів. Було обрано для аналізу наступні поняття: хорор, хоррор, горор, слешер, сплеттер, сплетстік, гор, зомбі-фільм, саспенс, скример. Автором статті також було розглянуто проблеми створення кальки англійського терміну «horror». Ресурсами для пошуку матеріалу для аналізу слугували наукові статті останнього десятиліття, де було зафіксовано діючі різні варіанти калькування поняття, а також актуальне використання терміну в інших слов'янських мовах. Вищерозглянуті причини підштовхнули нас до імовірного вирішення проблеми вживання терміну «horror», а саме:

1. Уодноманітнення написання слова-кальки на зразок переважаючого застосування подвійної «р» та наслідування мови оригіналу у використанні початкової «х». Отриманим варіантом буде слово «хоррор»;

2. Припущення доцільності уведення слова-замінника україномовного походження – «моторош».

Також, висловлено думку щодо можливого поширення замість понять англійськомовного походження таких україномовних відповідників, як слешер-різанина; скример-лякалка, зик, скрик; сплеттер-чвирк. Аналіз сучасної мовної ситуації у даному термінологічному полі дозволяє зробити висновки, що створення українських відповідників є бажаною та актуальною нині ціллю заради організації та поповнення кінематографічного лексичного арсеналу. Висловлено ідею слушності створювати необхідні умови для розвитку української лексики саме зараз, коли український продукт під зовнішніми обставинами отримує колосальний потенціал до творчого розвитку та розповсюдження в масах.

Отримані в публікації результати та висновки дають необхідне термінологічне підґрунтя для подальшого дослідження проблематики саспенсу в кіномистецтві.

Література

1. Зосімова О. В. Особливості перекладу англійської кінотермінології українською мовою. Вісник Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Сер.: Філологічні науки: Луганськ: ЛНУ, 2013. № 14 (273), ч. I. С. 93–99.

2. Грінченко Н. О. Стратегії адекватного перекладу назв англійськомовних кінофільмів, що містять культурно-специфічні компоненти. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». Острог: Вид-во НаУОА, 2018. Вип. 1(69), ч. 1, березень. с. 121–123.

3. Василяйко І. Ю. Англійськомовні запозичення в сучасній українській термінології кіномистецтва. Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». 2012. № 733. С. 67–70.

4. Миславський В. Н. Кінословник. Терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007. 328 с.

5. Треско, Л. В. Кінодискурс у сучасному англійсько- та україномовному кінематографі. Архів кваліфікаційних робіт, 2020.

6. Словник.ua. Портал української мови та культури. 2005. URL: <https://slovnuk.ua/index.php> (дата звернення 08.12.2022).

7. Синчак О. Ю. Навіщо сирник називати чізкейком?. URL: <http://litakcent.com/2016/02/23/olena-synchak-navischo-syrnyknazyvaty-chizkejkom/> (дата звернення: 01.12.2022).

8. «Як ми говоримо» Антоненка-Давидовича. Словопедія. 2007. URL: <http://slovpedia.org.ua/34/53398/33369.html> (дата звернення: 03.12.2022).

References

1. Zosimova, O.V. (2013) *Osoblyvosti perekladu anhliiskoi kinoterminolohii ukrainskoiu movoiu* [The Peculiarities of the Translation of Cinema Terminology into Ukrainian]. Visnyk Luhans. nats. un-tu im. T. Shevchenka. Ser.: Filolohichni nauky: Luhansk : LNU, 2013. № 14 (273), ch. I. S. 93–99. [in Ukrainian].
2. Hrinchenko, N.O. (2018) *Strategii adekvatnoho perekladu nazv anhlo movnykh kinofilmiv, shcho mistiat kulturno-spetsyficzni komponenty*. [The Strategies of Adequate Translation of English Language Titles of Movies, Which Include Specific Cultural Component]. Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia»: seriia «Filolohiia». Ostroh: Vyd-vo NaUOA, 2018. Vyp. 1(69), ch. 1, berezen. p. 121–123. [in Ukrainian].
3. Vasylyayko, I.Yu. (2012). *Anhlo movni zapozychennia v suchasni ukrainskii terminolohii kinomystetstva* [The Borrowings from English Language in Modern Ukrainian Terminology of Cinema Art]. Visnyk Nats. un-tu «Lvivska politekhnika». Seriiia «Problemy ukrainskoi terminolohii». 2012. № 733. P. 67–70. [in Ukrainian].
4. Myslavskiy, V.N. (2007) *Kinoslovnyk. Terminy, vyznachennia, zharhonizmy*. [Cinema Dictionary. Terms, Definitions, Slang] Kharkiv. 328 p. [in Ukrainian].
5. Tresko, L.V. (2020). *Kinodyskurs u suchasnomu anhliisko-ta ukrayinomovnomu kinematohrafi* [Cinema Discourse in the Modern English and Ukrainian Language Cinema Art]. Arkhiv kvalifikatsiynykh robot. [in Ukrainian].
6. Slovnyk.ua. Portal ukrainskoi movy ta kultury (2005). [Slovnyk.ua.The Portal of Ukrainian Language and Culture.]. Website <https://slovnyk.ua/index.php> (last accessed 08.12.2022). [in Ukrainian].
7. Synchak, O. *Navishcho syrnyk nazyvaty chizkeykom?* [What is the Reason for Calling Syrnyk Chizkeik?]. <http://litakcent.com/2016/02/23/olena-synchak-navishcho-syrnyknazyvaty-chizkejkom/> (last accessed 01.12.2022). [in Ukrainian].
8. «Yak my hovorymo» Antonenka-Davydovycha [«How We Speak» by Anotenko-Davydovych]. Slovpediya. 2007. <http://slovpedia.org.ua/34/53398/33369.html> (last accessed 03.12.2022). [in Ukrainian].

Kovtun N. A.

аспірантка факультету філології, історії та політико-юридичних наук,
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Features of the Use of Terms of English Origin in the Genre of Horror Films

The article reviews the synonymous relationship between the Ukrainian term «horror film» and cinematographic terms of English origin. The most used words-terms among moviegoers and movie critics regarding the genre of horror movies served as subjects for research: slasher, zombie film, suspense, screamer, less often-gore, splatter, splatstick and

some others. The words, which are used to denote subgenres, are essentially hyponyms for the basic concept of «horror film», where the specific concept is subordinate to the generic one. Such lexical-semantic connections are called hyper-hyponymous. The author chose «Cinematic Dictionary» by V. Myslavskyyi, film platforms, Ukrainian-dubbed films, contextual site terminology, audience reviews as resources for searching materials. Given that the dictionary was published in 2007, in this way the terminology study lays not only in the book, but also among modern platforms and reviews. This allows to identify new trends of the last decade in the terminological field. The study of the «Cinematic Dictionary» carried out by the author of the article made it possible to conclude that there are no purely Ukrainian equivalents to English terminology, instead, the analysis of translations of Ukrainian-dubbed films, the context of websites and reviews showed, despite the persistence in the use of anglicisms for quite a long time, it is precisely Ukrainian terms that appear. In particular, the use of the term «мрець» (mrets') instead of «zombie» is becoming widespread (researched on the materials of the HDrezka, Netflix, Megogo websites). The publication suggests that in modern realities of Ukrainian culture, the use of Ukrainian equivalents, in particular in social networks, can be viral, which will allow a new word substitute to gain a foothold in the language. It is told in the paper about the value of developing the terminological stock, the importance of supporting the language by encouraging young people in particular and creating curiosity among them. The author of the paper assumes, it would probably be appropriate to introduce and spread the following Ukrainian equivalents: slasher-«різанина» (rizanyna); screamer – «лякалка, скрик, зик» (liakalka, skryk, zyk); splatter is a «чвирк» (chvyrk), and the term «моторош» (motorosh) is also suggested as a synonym for the term «фільм жахів» (horror film). The article expresses the opinion that the creation of conditions for the promotion of the Ukrainian product is also of particular importance, and not just limiting the functioning of borrowed words. The results and conclusions obtained in the publication provide the necessary terminological basis for further research into the issue of suspense in cinematography.

Keywords: horror movie, horror, gore, slasher, splatter, splatstick, zombie movie, suspense, screamer